

Handlingsplan för regionalt serviceprogram 2014

Diarienummer
300-4132-2013

Antagen
2014-03-10

För att arbetet inom det regionala serviceprogrammet (RSP) ska leda till uppsatta mål har följande konkreta insatser identifierats och planeras inför att programmet träder i kraft den 1 april 2014.

Handlingsplanen innehåller en beskrivning av planerade insatser 2014 med uppföljningsbara mål. Insatserna redovisat mot de områden som prioriteras i RSP samt innehåller även en beskrivning av de aktiviteter som planeras och vem som ansvarar för insatsen. Uppföljning kommer att ske i slutet av 2014 utifrån riktlinjer från Tillväxtverket och denna uppföljning kommer att ligga till grund för 2015 års handlingsplan.

Prioriterat område 1

Nya tekniska och innovativa lösningar för serviceförsörjning

Den tekniska utvecklingen går oerhört fort. Tillgång till bredband är oftast förutsättningen för att beställnings- och betalningsfunktioner ska fungera. Även nya tekniska lösningar kommer sannolikt att bli tillgängliga och då är det viktigt att olika serviceställen kan installera och använda dessa. Inom detta område kan man också utveckla innovativa sätt att organisera servicefunktioner.

Programmet ska således genom, för orten eller butiken, nya tekniska lösningar och ett innovativt förhållningssätt bidra till en förbättrad tillgång till funktionella servicelösningar för medborgare och företag.

Sedan år 2013 finns en bredbandsstrategi för Jämtlands län. I denna anges att alla boende och arbetsplatser, oavsett var i länet, ska ha möjlighet till digitala kommunikationer på likvärdiga villkor. Minst 90 procent av alla hushåll och företag i länet ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020.

Nedan anges målet när det gäller bredbandsutbyggnad för att ge servicegivarna förutsättningar att överleva och utvecklas.

Exempel på åtgärder

- » Informations- och utbildningsinsatser om nya lösningar.
- » Stöd till investering i nya tekniska tillgänglighetslösningar för service på landsbygden.
- » Utveckling av nya innovativa sätt att ge service.
- » Pilotprojekt för nya lösningar.

Mål

- 1.1 Alla butiksorter har tillgång till bredband i form av fiber.
- 1.2 Ny teknik tillämpas.
- 1.3 Nya tekniska och innovativa lösningar tas fram.

Planerade insatser 2014	Delmål	Mål enligt RSP	Beskrivning av aktiviteter	Ansvarig/aktörer
A. Kartlägga tillgången till bredband till butiksorster.	Underlag för bredbandsutbyggnad framtaget	1.1	Stämma av bredbandsbehovet till butiksorster kopplat till länets bredbandsstrategi – kartlägg fiber till butiksorster, klart 2014-04-30. Undersöka möjligt utförande och möjlig finansiering, inklusive tidplan för utbyggnad.	Regionförbundet, kommunerna, Länsstyrelsen
B. Kartlägga teknisk tillämpning av IT-tjänster i länets butiker	Underlag för införande av ny teknik till servicegivare	1.2	Koppla arbetet med länets digitala agenda till serviceområdets behov. Inventera användning av ny teknik och innovativa lösningar. Göra omvärldsanalys med nationell och internationell syn.	Regionförbundet, servicegivare, kommuner, Miun
C. Nya betalsätt / Kontanthantering	Ökad kunskap om nya lösningar	1.2	Information om nya former för betalösningar och kontanthantering. Utbildningsdag/-ar för handlare.	Länsstyrelsen
D. Förstudier nya tekniska lösningar	Nya insatser framtagna inför start av EU-programmen	1.3	Erbjudande till aktörer inom området att göra förstudier för att förbereda och förankra utvecklingsinsatser/projekt som kan söka finansiering i olika operativa program med regional, nationell eller EU-finansiering.	Länsstyrelsen, Regionförbundet

Finansiering

A. Påbörjas inom ramen för arbetet med bredbandsstrategin. Koppling till landsbygdsprogrammets och regionala strukturfondsprogrammets möjligheter undersöks.

B. 1:1 anslaget
C. 1:1 anslaget extra medel
D. 1:1 anslaget extra medel

Prioriterat område 2

Tillgänglighet till framför allt dagligvaror och drivmedel

Service är avgörande för var folk vill bo och var företag etablerar sig. Tillgången till service är avgörande för attraktionskraften hos en bygd. De orter som har arbetsplatser, offentlig service i form av vård, omsorg och skola, ett bra kulturutbud och bra kommunikationer ger ofta ett bra underlag för kommersiella servicegivare. Dock har vi bygder med vikande befolkningsunderlag, en äldre befolkning, få arbetsplatser och långa avstånd mellan byar och tätorter som också måste få fungerande servicelösningar. Här har kommunerna en viktig roll att se över hur varuförsörjning kan ordnas för de som inte själva kan ta sig till butik.

Insatsområdet ska främst bidra till att ge en bevarad eller ökad tillgänglighet till service inom rimliga avstånd genom olika funktionella lösningar i områden där marknaden inte kan tillgodose detta. Att hitta olika tillgänglighetslösningar vilka är anpassade utifrån ett lokalt och behovsanpassat medborgar- och företagsperspektiv är prioriterade.

Exempel på åtgärder

- » Stöd till investeringar i dagligvarubutiker.
- » Stöd till drivmedelsinvesteringar inklusive tillgång till förnybara drivmedel.
- » Stöd till utveckling av servicelösningar och stöd för att bevara servicefunktioner i utsatta områden.
- » Utvecklingsstöd till butiker och drivmedelsstationer – utbildning och konsultinsatser.

Regionalt serviceprogram Jämtlands län 2014-2018

- » Pilotprojekt för att utveckla effektiva lösningar i utsatta områden.
- » Tillgänglighetsanpassning för personer med funktionsnedsättningar.

Mål

2.1 Bibehållen tillgänglighet till dagligvarubutiksservice i länet.

2.2 Bibehållen tillgänglighet till drivmedel.

2.3 Alla kommuner har en plan för varuförsörjning som underlag för stödgivning.

Planerade insatser 2014	Delmål	Mål enligt RSP	Beskrivning av aktiviteter	Ansvarig/aktörer
A. Processledare som stöd för framtagning av kommunala planer för genomförande av RSP	Alla kommunerna har påbörjat arbetet att ta fram en serviceplan. Kommunala planer klara 2014-12-31	2.3	Möten med kommunerna Metodstöd för planering Omvärldsanalys	Länsstyrelsen, Regionförbundet, kommunerna
B. Besluta om stöd till dagligvarubutiker och drivmedelsstationer	Bibehålla strategiska serviceställen	2.1 2.2	Information om stödmöjligheter Handläggning av stöd	Länsstyrelsen
C. Investeringar i energieffektivisering	Lägre energiförbrukning Bättre lönsamhet	2.1	Investeringsstöd till energieffektivisering. Gå igenom Energikontorets kartläggning av energiförbrukning i butiker och göra riktade informationsinsatser om stödmöjligheter.	Länsstyrelsen
D. Förstudier Tillgänglighet	Nya insatser framtagna inför start av EU-programmen	2.1, 2.2	Erbjudande till aktörer inom området att göra förstudier för att förbereda och förankra utvecklingsinsatser/projekt som kan söka finansiering i olika operativa program med regional, nationell eller EU-finansiering. Speciellt område är kompetensutveckling/ affärsutveckling för handlare.	Länsstyrelsen, Regionförbundet
E. Utbildning av handlare - kan ev. genomföras inom ramen för förstudier, se D ovan	Ökad kompetens, lönsammare butiker	2.1, 2.2	Utveckla och lämna stöd till handlare, konsultinsatser etc. för ökad kompetens i att driva handel samt ökad kompetens i affärsutveckling. Hitta nätlösning för kompetensutveckling. Kartlägga tidigare utbud samt efterfrågan av insatser	Länsstyrelsen, Regionförbundet, kommunernas näringslivskontor

Finansiering

A. 1:1 anslaget, kommunerna

B. 1:1 anslaget, serviceföretagen

C. 1:1 anslaget, dagligvarubutiker som deltagit i energikartläggningen

D. 1:1 anslaget extra medel

E. 1:1 anslaget

Prioriterat område 3

Samordning för en god service

I Jämtlands län har olika samordningslösningar provats under lång tid. På många orter har ideella krafter i form av byalag, intresseföreningar och liknande säkrat lokaler för butiksverksamhet och utvecklat flera samordningsfunktioner för att fortsatt bedriva service och försäljning av dagligvaror. Länet har lång erfarenhet av samordning av servicetjänster såsom apoteksservice, systembolagsutlämning, post- och paketutlämning, svenska spel med mera. Vi har även provat på samordnade distributionslösningar mellan servicegivare.

Utveckling av bygdegårdsföreningar för samordning av bibliotek, café, post, skolbespisning, samlingslokal med mera har provats. Samordningslösningar mellan polis, arbetsförmedling, försäkringskassa och varuförsörjning i så kallade servicekontor har provats. En del lösningar fungerar, andra måste omprövas och gemensamt är att servicegivare hela tiden utvecklas och kan till exempel ge service i andra former, inte minst via internet.

Ändå är det av stor vikt att samordningslösningar fortsätter att utvecklas. Detta område ska ge förutsättningar till en god allmän servicenivå och stärkt service på landsbygden genom samordning av olika slag till bästa nytta för medborgare och företagare.

Exempel på åtgärder

- » Utveckla och testa nya hållbara transport- och logistiklösningar för servicetillgängligheten.
- » Samordning av offentlig och kommersiell service.
- » Testa nya samverkanslösningar mellan olika serviceslag.
- » Samordning av storskalig och småskalig varuförsörjning.
- » Skapa nya mötesplatser.
- » Involvera sociala ekonomins aktörer i servicefrågor.

Mål

3.1 Fler nya obeprövade hållbara transport- och logistiklösningar.

3.2 Fler samordnade servicelösningar.

3.3 Fler samarbetsprojekt mellan privata, offentliga och ideella sektorn.

Planerade insatser 2014	Delmål	Mål enligt RSP	Beskrivning av aktiviteter	Ansvarig/aktörer
A. Inventera samordningsinsatser	Kunskap om samordningsinsatser	3.1, 3.2, 3.3	Inventera vad som pågår när det gäller samordningsinsatser i länet. Sammanställa kunskapsunderlag kring detta.	Länsstyrelsen, Regionförbundet, kommuner och servicegivare
B. Förstudier - Samordning för god service	Nya insatser framtagna inför start av EU-programmen	3.1-3.3	Erbjudande till aktörer inom området att göra förstudier för att förbereda och förankra utvecklingsinsatser/projekt som kan söka finansiering i olika operativa program med regional, nationell eller EU-finansiering.	Länsstyrelsen, Regionförbundet

Finansiering

A. 1:1 anslaget, kommunerna

B. 1:1 anslaget extra medel

Prioriterat område 4

Genomförandeprocess, ökad kunskap och nya metoder kring servicefrågor

Utvecklingen inom serviceområdet går som sagt mycket snabbt. Nya tjänster utvecklas ständigt och utbudet av varor och tjänster ökar stadigt. Våra köpmönster ändras beroende på utbud, koncentration av butiker i storhandelsområden, butikskoncept från olika aktörer, möjligheten att handla över nätet, ett allt större utbud av e-tjänster med mera. Det är inte möjligt att förutse alla former av serviceförsörjning och hur olika personer uppfattar tillgången till service.

Därför är det viktigt att ständigt ha beredskap att söka ny kunskap. Detta kan leda till att effektiva servicelösningar kan etableras i nya former. Genom att ha hög kunskap om tillgången till service i länet, vad som händer i vår omvärld och genom att bevaka trender inom serviceområdet kan nya metoder utvecklas, ny kunskap spridas som underlag för tekniska och organisatoriska lösningar. Genom speciella studier och analyser i kommunerna kan nya samordnings sätt etableras. Det är också viktigt att länet har ett bra underlag för att följa hur servicen utvecklas för olika grupper som grund för de insatser man bör gå in med.

För att programmet ska få bra genomslag är det också viktigt att underhand kunna arbeta med processer för exempelvis större delaktighet och mer riktade insatser. Det är också viktigt att kommunicera arbetet med serviceprogrammet.

Exempel på åtgärder

- » Fördjupade analysunderlag för män och kvinnor i länet inom serviceområdet.
- » Pilotprojekt för att testa nya metoder.
- » Utveckling av planeringsunderlag för såväl länet som kommunerna.
- » Samarbete med SCB, Tillväxtanalys, Jordbruksverket med flera kring analysfrågor.
- » Studier i hur män och kvinnor upplever tillgången till service.
- » Analys av miljöpåverkan genom olika servicelösningar.
- » Utformning av ett genomförandepartnerskap.
- » Framtagning av urvalskriterier för stöd.
- » Utarbeta en kommunikationsplan för serviceprogrammet.

Mål

- 4.1 Ökad kunskap om kvinnor och mäns behov av social infrastruktur.
- 4.2 Nya metoder anpassade för kvinnor och mäns behov av serviceförsörjning.
- 4.3 Ett gemensamt planeringsunderlag, där individbaserad statistik är könsuppdelad, för länet och kommunerna.
- 4.4 Träffsäkrare och effektivare insatser med offentliga medel.

Regionalt serviceprogram Jämtlands län 2014-2018

Planerade insatser 2014	Delmål	Mål enligt RSP	Beskrivning av aktiviteter	Ansvarig/aktörer
A. Demografi-kartläggning av länet med butiksorter eller områden som utgångspunkt. Det minskade befolkningsunderlaget tillsammans med åldersstrukturen utgör det största enskilda hotet mot upprätthållandet av en god offentlig service och kommersiell service på landsbygden.	Ökad kunskap om befolkningen kring serviceorter	4.1	Ta fram statistik med lämplig indelning för att belysa befolkning och åldersstruktur kring butiksorter. Kartlägga mäns och kvinnors villkor kring butiksorter utifrån ett serviceperspektiv. Medborgardialoger kring servicefrågor.	Regionförbundet, Länsstyrelsen
B. Informera om och implementera GIS-baserat program/databas som länsstyrelserna tagit fram i samarbete med PTS – speciellt för betaltjänster.	Bättre planeringsunderlag	4.3	Informera om framtagna databas. Anpassa för användning i länets serviceförsörjningsplanering. Sprida till kommunerna i anslutning till utarbetande av serviceplaner.	Länsstyrelsen
C. Följa utredningen om stöd till kommersiell service i särskilt utsatta glesbygdsområden.	Bättre underlag för stödgivning	4.4	Följa utredningen. Se hur kriterier för stöd kan implementeras och utvecklas till samordnade urvalskriterier för stöd enligt förordningen om stöd till kommersiell service.	Länsstyrelsen
D. Skapa ett genomförande-partnerskap	Väl förankrat genomförande av det regionala serviceprogrammet	4.4	Undersöka deltagande i partnerskap – deltagande organisationer. Nominera och besluta om ledamöter. Ta fram arbetsordning. Hålla möten	Länsstyrelsen
E. Utarbeta kommunikationsplan för serviceprogrammet	God kunskap om serviceprogrammet i länet	4.4	Skriva kommunikationsplan Undersöka projektplatsfunktion för spridning	Länsstyrelsen
F. Förstudier - Genomförandeprocess, ökad kunskap och nya metoder kring servicefrågor	Nya insatser framtagna inför start av EU-programmen	3.1-3.3	Erbjudande till aktörer inom området att göra förstudier för att förbereda och förankra utvecklingsinsatser/projekt som kan söka finansiering i olika operativa program med regional, nationell eller EU-finansiering.	Länsstyrelsen, Regionförbundet

Finansiering

- A. 1:1 anslaget extra medel, kommunerna
- B. 1:1 anslaget extra medel, kommunerna
- C. Ordinarie medel

- D. Ordinarie medel
- E. Ordinarie medel
- F. 1:1 anslaget extra medel